

Wirtualny warsztat Werther Lab

MAREK JANKOWSKI

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
WERTHER INTERNATIONAL POLSKA

POWIEW PRZYSZŁOŚCI MOŻNA BYŁO ODCZUĆ DZIĘKI SPECJALNYM OKULAROM NA STOISKU WERTHER POLSKA NA TEGOROCZNYCH TARGACH TTM W POZNANIU. TZW. WIRTUALNA RZECZYWISTOŚĆ POMAGAŁA TAM PROJEKTOWAĆ WYPOSAŻENIE WARSZTATU

PRACA Z SYSTEMEM
WERTHER LAB

Z LEWEJ: ZESTAW
DO OGLĄDANIA
WIRTUALNEJ
RZECZYWISTOŚCI
– MANIPULATOR
I OKULARY

Interpretacja dokumentacji architektonicznej przy tworzeniu nowego obiektu warsztatowego lub adaptacjach już istniejącego bywa często myląca dla inwestora, gdyż nie musi on mieć idealnego wyobrażenia przestrzeni i skali. Błędy popełnione przy projektowaniu warsztatu i doborze urządzeń są zwykle trudne do naprawienia. Czy można to wszystko sprawdzić jeszcze przed zatwierdzeniem projektów i podjęciem decyzji? Odpowiedź jest pozytywna.

Również szkolenia i kształtowanie prawidłowych nawyków przy obsłudze skomplikowanych urządzeń warsztatowych

dają się przeprowadzać za pomocą Wirtualnego Warsztatu Werthera.

Jak to działa?

Oglądanie wirtualnej rzeczywistości (VR) umożliwiają specjalne okulary, posiadające zamiast soczewek dwa kołowe ekrany LCD. Są one obudowane w ten sposób, by umożliwić regulację ich pozycji stosownie do rozstawu oczu użytkownika, a także pozostawiać miejsce na ewentualne korekcyjne okulary obserwatora.

Położenie urządzenia w przestrzeni lokalizują dwa czujniki laserowe, umiesz-

czone na przeciwległych krańcach obszaru symulacji. W efekcie obserwator widzi obraz stereoskopowy, zmieniający się zgodnie z położeniem okularów. W praktyce odbiera wirtualną rzeczywistość generowaną przez komputer, przy czym jego odczucia są bardzo realistyczne.

Obserwator przemieszcza się, obraca, schyla itd., a uzyskany przez niego obraz zawsze odpowiada zajmowanej pozycji. Pole symulacji jest ograniczone do ok. 25 m kw., jednak technologia ta przewiduje przemieszczanie skokowe przez „teleportację” za pomocą manipulatorów trzymanyh w dłoniach.

Modele cyfrowe

Na targach TTM zostały zaprezentowane przykłady przestrzeni warsztatowo-biurowych stworzonych przez Grupę Werther. Okulary i manipulator umożliwiają wirtualne przemieszczanie się po sporym obiekcie warsztatowym, złożonym z siedmiu stanowisk obsługowo-naprawczych i stacji kontroli pojazdów, magazynu, pomieszczeń biurowych i socjalnych. Także po pomieszczeniu rekreacyjnym klientów, pokoju prezesa itd. Krótko mówiąc, można było zwiedzić budynek, którego jeszcze nie ma.

Technologia VR pozwala obejrzeć każdy element wyposażenia z dowolnej strony, zajrzeć pod podnośnik lub do kanału przeglądowego i szafki narzędziowej mechanika.

Możliwości VR są spore. W dziedzinie projektowania warsztatu usług mo-

toryzacyjnych użytkownik-właściciel ma okazję sprawdzić dokładne rozmieszczenie urządzeń i ocenić ergonomię. Może przymierzyć różnorodny, dostępny sprzęt warsztatowy do samochodów, w których naprawach i obsłudze będzie się specjalizował.

Zapewne istnieją powody, dla których Werther produkuje ponad 20 modeli podnośników dwukolumnowych dopasowanych do różnych gustów klientów oraz do konstrukcyjnego zróżnicowania samochodów. W wirtualnym warsztacie można „przymierzyć” każdy podnośnik. Sprawdzić, jaka powierzchnia jest dla niego niezbędna, zlokalizować przeszkody i niedogodności. Ocenić oświetlenie stanowisk pracy, ciągi komunikacyjne i cechy estetyczne.

Precyzyjne rozmieszczenie elementów stanowiska do geometrii kół i innych urządzeń w stacji kontroli pojazdów oraz w różnych ciągach technologicznych jest istotne, gdyż błędy popełnione na etapie projektów najczęściej nie nadają się do naprawienia.

Trenażery VR

Nabywanie umiejętności i prawidłowych nawyków w zakresie techniki warsztatowej to kolejne zastosowanie VR. Przykładem tego może być nauka obsługi linii diagnostycznej, a także wykonywanie testów hamulców i zawieszenia. Zwykle przygotowujący się do pracy na linii diagnostycznej spędza kilkanaście godzin na studiowaniu instrukcji obsługi urządzenia, wysłuchaniu wykładu instruktora, a następnie musi nabyć umiejętności praktyczne, czyli odruchy zachowania się w czasie badań. Szczególne trudności stwarza postępowanie z czujnikiem siły hamowania przypinanym do buta lub pedału hamulca, utrzymywanie położenia pojazdu na rolkach w przypadku kontroli osi kierowanej, samo prowadzenie kontroli hamulców i łagodne zwiększanie siły hamowania, wyjazd z rolek testera... Działanie programu pomiarowego linii diagnostycznej można wówczas poznać jedynie podczas rzeczywistych testów.

Trenażer Munster 8008VR zbudowany jest z zestawu symulującego pozycje kierowcy i pojazdu. Zawiera on: koło kierownicy, zestaw pedałów sterujących

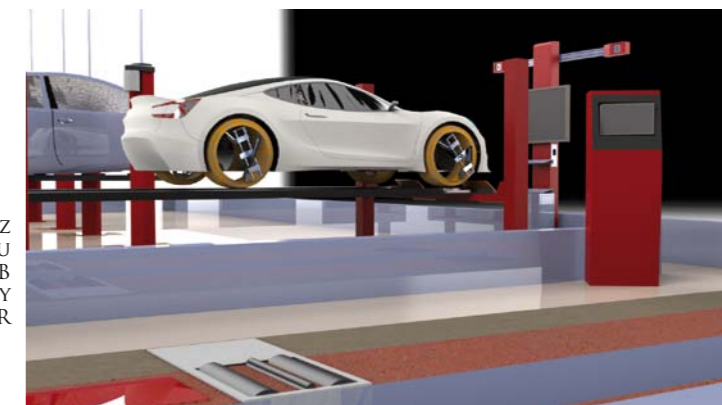
i, opcjonalnie, fotel z ramą. Kierowca ma funkcję symulowania oporów i sił pochodzących z kół kierowanych. Charakterystyki pedałów zbliżone są do rzeczywistych w samochodzie osobowym. Osoba szkolona ma założone okulary VR lub w wersji ekonomicznej obserwuje ekran monitora. Całością zarządza interaktywny program komputerowy.

Praktyczna nauka badania hamulców na rzeczywistych rolkach kontrolnych, wjazdu i zjazdu z tego stanowiska, związana jest z wykonywaniem błędnych czynności – niekorzystnych i dla pojazdu, i dla urządzenia pomiarowego. Kształtowanie przyzwyczajeń i odruchów w świecie wirtualnym przynosi zarówno oszczędności, jak i korzyści.

wskazuje doświadczenie, zostaną zapewne szybko usunięte.

Z drugiej strony, zastanawiają odczucia osób biorących udział w pokazach na TTM. Zdjęcie okularów to przejście do innego świata. Jest się w tym samym miejscu – ale to już nie warsztat. Wszyscy po pokazie poczuli niewielką – ale jednak tęsknotę za rzeczywistością wirtualną. Okularów używały również dzieci, które traktowały całość jako rodzaj gry. Natychmiast orientowały się w zasadach i sposobie sterowania. Eksplorowały przestrzeń wirtualną bardzo szybko i naturalnie. Wcale nie potrzebowały instruktażu, a nową dla nich technologię „ogarniały” zdecydowanie szybciej od swych rodziców.

CYFROWY OBRAZ
WARSZTATU
WERTHER LAB
WIDZIANY
W OKULARACH VR

PROJEKT CYFROWY
I RZECZYWISTOŚĆ –
URZĄDZENIE
DO GEOMETRII KÓŁ
3D MUNSTER 9004

Cenna jest też bardzo atrakcyjna forma szkolenia oraz możliwość nauki bez drogiego sprzętu i instruktora.

Ocena nowej technologii

Modele cyfrowe nie zawierają wszystkich szczegółów odpowiadających im urządzeń – niemniej jednak są wystarczające dla celów projektowo-szkoleniowych. Rozdzielczość ekranów okularów nie jest zbyt wysoka, odpowiada rozdzielczości VGA. Oprogramowanie wymaga wydajnych stacji roboczych oraz kart graficznych, co podwyższa cenę systemów VR. Te niedogodności, jak

TRENAŻER MUNSTER 8008VR
– SYMULACJA PRZEJAZDU
PRZEZ LINIĘ DIAGNOSTYCZNĄ